

IMATGES SUBTITULADES

Exposició col·lectiva dels artistes: Ángel Corral, Toni Giró, Rubén Gutiérrez, Art Larson, Maruch Sántiz Gómez.

Exposició comissariada pel crític d'art Eduardo Pérez Soler.

Edició de catàleg amb text de presentació a càrrec d'Eduardo Pérez Soler.

L'exposició *Imatges Subtitulades*, comissariada pel crític d'art Eduardo Pérez Soler, acull l'obra d'artistes mexicans i catalans. Es tracta d'un projecte que ha estat organitzat en col·laboració amb el Consulat de Mèxic a Barcelona. D'aquesta manera, la Fundació Espais pretén crear una plataforma d'intercanvis i d'imbricació cultural entre creadors d'ambdós països. La presència d'artistes mexicans (Maruch Sántiz Gómez i Rubén Gutiérrez), catalans (Ángel Corral, Toni Giró) i un nord-americà resident a Barcelona (Art Larson) en una mateixa mostra obeeix a la voluntat de fer de l'espai artístic un espai per al mestissatge i un lloc d'interconnexió entre les diferents aproximacions a la creació. La finalitat és l'establiment d'un diàleg que posi de relleu les interferències i contaminacions entre les pròpies identitats i tradicions culturals d'origen i aquelles que provenen de les influències i hibridacions d'un àmbit més global.

L'exposició, *Imatges subtitulades*, és una proposta artística a partir de la qual Eduardo Pérez Soler investiga la complexa interrelació entre la imatge i la paraula. En aquest sentit, els artistes seleccionats utilitzen el llenguatge com a eina de documentació de la fotografia, ja sigui per facilitar la seva contextualització i comprensió, per evidenciar la impossibilitat de les imatges de transmetre per si soles un determinat significat o, ja sigui, com a element de distorsió i de desestabilització de la realitat captada per l'objectiu de la càmera. Així, tal com comenta Eduardo Pérez Soler, les obres exposades "exploren els límits de la fotografia com a document fidedigne per explicar la realitat i les qualitats que posseeix el text com a complement de la imatge visual". En certa manera, la rellevància que adquireix la part textual en el conjunt de projectes presentats denota la necessitat de qüestionar la innegable capacitat il·lusòria i reveladora de les imatges fotogràfiques.

Les fotografies de l'artista mexicana Maruch Sántiz Gómez, que viu a l'estat mexicà de Chiapas, palesen les arrels índigenes de l'autora. Així, en el seu treball el text esdevé un instrument indispensable per poder accedir al significat de la imatge. En aquest cas el llenguatge escrit permet l'espectador endinsar-se en la riquesa de significats i matisos d'unes fotografies que al·ludeixen directament determinades tradicions, creences i hàbits. El fet que la mirada de Maruch Sántiz reflecteixi la particular cosmogonia de l'imaginari popular del qual és originària s'ha d'entendre com a reivindicació d'una identitat cultural que, en darrer terme, reclama el seu espai en el si d'una cultura occidental hegemònica. Per tant, davant de les obres de Maruch Sántiz, cal fugir de les etiquetes que podrien encasellar el seu treball en una visió errònia d'un art caracteritzat per l'exotisme i el primitivisme.

A diferència de Maruch Sántiz, Toni Giró, a la sèrie fotogràfica *Ditifet* reflexiona sobre la dificultat d'emprar la imatge com a mitjà d'expressió del llenguatge escrit i parlat. En aquest sentit, les fotografies de Giró escenifiquen de manera literal un seguit de refranys populars catalans que formen part de la

parla quotidiana. Aquestes representacions visuals que van acompanyades d'uns peus de fotografia amb les traduccions a l'anglès de les dites populars, adquireixen un caire surrealista que intensifica la pèrdua del sentit real del refrany i de la pròpia imatge fotogràfica. Tot i que aparentment les imatges reproduïxen gestos trivials, activitats mundanes o paisatges urbans aparentment anodins, el resultat consisteix en una col·lecció heterogènia d'escenes que, per absurdes que semblin, posen èmfasi en la discordança que es genera entre el significat de l'enunciat lingüístic i el que evocuen les imatges. Si el treball de Toni Giró explora la contradicció que es pot generar entre la imatge i el text, l'obra del mexicà Rubén Gutiérrez recupera icones i estratègies del món del còmic, del cinema de sèrie B i de la televisió, per tal d'al·ludir amb ironia sobre els distints mites que formen part del nostre imaginari contemporani. En concret, la sèrie fotogràfica *Monstruos y Gurús* constitueix un mosaic compost per un conjunt d'imatges escenificades inspirades en les fotonovel·les. L'artista porta a terme una subversió de les temàtiques costumistes d'aquest gènere tan popular a Mèxic i inventa els seus propis personatges que esdevenen els protagonistes d'un món futur, com si es tractés de ciència-ficció. L'obra *Monstruos y gurús*, a partir d'un ús molt eficient de la fotografia digital i la combinació del text i la imatge, reactualitza les relacions entre els productes de la moderna indústria de l'espectacle amb els elements tradicionals de la cultura popular com són el cas dels ex-vots.

Amb un registre diferent, l'artista nord-americà resident a Barcelona, Art Larson, presenta un treball de caire més personal, en què la fotografia es posa al servei de la reconstrucció de la trajectòria vivencial d'un individu. Amb una poètica vinculada a la quotidianitat i la domesticitat, Art Larson esdevé el protagonista d'un vídeo en què mostra, amb una acurada rememoració oral, el seu àlbum personal de fotografies. La paraula es converteix en l'element que ordena unes fotografies que són el reflex fragmentat de la vida d'un individu. El vídeo *Present Perfect* és també una reflexió a l'entorn de les dificultats que comporta la pretensió d'una reconstrucció fidedigne del passat.

Per últim Ángel Corral, que presenta la sèrie de fotografies *Cien imágenes*, posa en entredit la suposada transparència del món de la informació i la comunicació. Les fotografies són el resultat d'exposar sobre un mateix negatiu diferents seqüències emeses per un televisor. El fragment de pel·lícula fotogràfica que concentra una gran quantitat d'imatges, registrades en un televisor de manera successiva, esdevé el símil de l'ull de l'espectador televisiu, bombardejat per fragments continus de realitat. El revelat de la fotografia, que no és res més que una superfície blanca, constitueix el signe de l'opacitat que s'amaga darrera l'aparença de transparència indiscutible dels media. La manca de significació de les imatges és contrarestatada per l'exercici documental de l'artista que consisteix en l'elaboració textual d'un llistat meticulós de totes les imatges fotografiades.